

РЕШЕНИЕ

№ 39

гр. Пловдив, 18.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ПЛОВДИВ, 3-ТИ НАКАЗАТЕЛЕН СЪСТАВ, в публично заседание на единадесети март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Васил Ст. Гатов

Членове: Милена Б. Рангелова
Елена Й. Захова

при участието на секретаря Мариана Н. Апостолова
в присъствието на прокурора Н. Ст. Божилов
като разглежда докладваното от Елена Й. Захова Въззивно наказателно дело от общ характер № 20235000600499 по описа за 2023 година

да да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на глава XXI-ва от НПК.

С присъда № 43/13.09.2023 г., постановена по НОХД № 813/ 2023 г. на ОС- гр. Стара Загора, подсъдимият Г. С. Х. е признат за виновен в това, че на 05.**.2022 г. в гр. К., при управление на моторно превозно средство – лек автомобил „Р.“, модел „К.“, с Д*№*****, е нарушил правилата за движение по пътищата:чл.20, ал.2, изр.2 от ЗДвП и чл.119, ал.1 от ЗДвП, като не е намалил скоростта и не е пропуснал преминаващата по пешеходната пътека пешеходка Д.К. П. на 72 г., при което по непредпазливост е причинил смъртта на П., като деянието е извършено на пешеходна пътека. На основание чл.343, ал.3, б.“б“, вр. ал.1, б.“в“, вр. чл.342, ал.1, вр. чл.2 от НК и чл.58а, ал.1, във вр. с чл.54 от НК е осъден на на три години „лишаване от свобода“.

На основание чл.66, ал.1 НК изпълнението наказанието лишаване от свобода е отложено с изпитателен срок от три години, считано от влизане на присъдата в сила.

На основание чл.343г от НК подсъдимият Г. С. Х. е лишен от право да управлява МПС за срок от три години, считано от началото на изпълнението на това наказание.

В тежест на подсъдимия Г. С. Х. са възложени направените по делото разноси от частните обвинители М. П. И. и И. П. Ж. в размер на общо 800 лв., както и направените по д.п. № *****г. разноси в размер на 1247,85 лв., които да заплати по сметката ОД на МВР – Стара Загора.

Срещу присъдата е депозирана жалба от повереника на частните обвинители-адв. А. Б., с общо заявено оплакване за несправедливост на наложените наказания. Счита, че наказанието лишаване от свобода следва да е в размер около средния на предвиденото за престъплението, а наказанието лишаване от правоуправление с максимално допустимия надвишаващ го размер – с три години. Иска се изменение на присъдата и увеличаване размера на всяко от наказанията, включени в кумулативната санкция.

При пренията представителят на АП-Пловдив обяви, че жалбата на частните обвинители е неоснователна. Намира обжалваната присъда за обоснована и законосъобразна, а наложената комплексна санкция- за справедлива и годна да обезпечи целите по чл. 36 от НК. Счита, че окръжният съд коректно е отчел смекчаващите отговорността на подсъдимия обстоятелства- искреното му разкаяние, чистото му съдебно минало, добрите му характеристични данни, като акцентира на изключително добросъвестното му поведение като водач на МПС, тъй като преди инкриминираното събитие, макар да е работил като водач на таксиметров автомобил в своята практика няма налагани наказания по ЗДвП. Споделя извода, направен от съда, че следва на подсъдимия Х. да бъде наложено наказание при превес на смекчаващите отговорността обстоятелства. Наложено наказание от четири години и шест месеца лишаване от свобода, а след редукцията- три години лишаване от свобода, намира за справедливо. За такова счита и в определения от окръжния съд срок на наказанието лишаване на подсъдимия от право да управлява МПС.

Частните обвинители, редовно призовани, не се явяват пред въззивния съд. Повереникът им адвокат М. поддържа подадената въззивна жалба и отправените с нея искания. Изразява становище, че отсъствието на наложени

на подсъдимия наказания в годините на управление на МПС не означава, че не са извършвани други нарушения. Акцентираща, че в конкретния случай видимостта на шофьора е била над 70 метра, той не е реагирал по никакъв начин, което сочи на извършено грубо нарушение на чл.20 ал.2 изр.2 и чл.119 от ЗДвП. Твърди, че с оглед напредналата възраст на подсъдимия, при лишаването му от правото да управлява МПС за три години той би загубил своите качества на шофьор и поради това отстоява позиция за увеличаване на кумулативно задължителното наказание, „за да не извърши друго нарушение“. Моли да бъде уважена въззивната жалба.

Защитникът на подсъдимия- адв. Т., оспорва въззивната жалба, която с основание счита за изключително лаконична(бланкетна) и несъдържаща доводи в подкрепа на заявените оплаквания. Изразява становище, че жалбата следва да бъде оставена без уважение. Изтъква отсъствието на предишни нарушения на ЗДвП от подсъдимия, съдействието му на органите на досъдебното и съдебното производство, изразеното критично отношение към деянието, неговата сравнително напреднала възраст.

В предоставената му възможност за лична защита подсъдимият Х. се солидаризира със заявеното от защитника му. В последната си дума отправя искане да се потвърди присъдата. Сочил, че има 43 години стаж като шофьор и съжaliaва много за този случай.

Пловдивският апелативен съд като въззивна инстанция провери изцяло законосъобразността и правилността на обжалвания акт - служебно и във връзка с направените оплаквания, обсъди доводите и съображенията на страните, при което намери, че:

Жалбата е **допустима**. Депозирана е от страни в процеса, активно легитимирани да атакуват постановения съдебен акт. Подадена е в предвидения за това срок. Разгледана по същество е неоснователна.

Производството пред първостепенния съд е протекло по реда на Глава XXVII от НПК, при диференцираната процедура, основана на чл. 371, ал. 1 т. 2 от НПК-направено от подсъдимия признание на фактите, изложени в обстоятелствената част на обвинителния акт и изразено съгласие да не се събират доказателства за тези факти.

Извършвайки проверка на процесуалната дейност на първостепенния съд,

настоящият състав на съда констатира, че тя е осъществена при съблюдаване на нормативната уредба на диференцираното в глава 27 от НПК производство. При налични предпоставки за прилагане на особената процедура- действително направено волеизявление по чл. 371, т. 2 от НПК от подс. Х. в разпоредително заседание, доказателствена подкрепа на самопризнанието, събирането на доказателствата на хода на ДП при спазване на предвидения в НПК регламент за тази дейност, изводът на Старозагорския окръжен съд за допустимо протичане на съдебното следствие по реда, пожелан от подсъдимия, е правилен. Той е изразен аргументирано по реда на чл. 372 ал. 4 от НПК, като преди това е спазено и изискването на чл. 372 ал. 1 от НПК.

Не се оспорва пред въззивния съд фактическата установеност на извършеното. Контролираният съд правилно е възприел като доказана по делото фактологията, изложена от прокурора в обстоятелствената част на обвинителния акт. Тя е следната:

Подсъдимият Г. С. Х. живеел в гр. К., където работел като таксиметров шофьор към „В. – С.С.“ гр. К.. Бил правоспособен водач от 1981 г., категория „В АМ“, притежавал валидно СУМПС, издадено на 12.07.2021 г., видно от справка за нарушител/водач (л.54 от д.п.). За таксиметровата си дейност подсъдимият Х. използвал собствения си лек автомобил марка „Р.“, модел „К.“, с рег. № ***** (л.47 от д.п.).

Пострадалата Д.К. П. била на 72 г. , пенсионерка, вдовица и живеела сама в гр. К.. Била в добро здраве и помагала при отглеждането на детето на една от внучките си – свидетелката К. А., чието семейство също живеело в гр. К..

На 05.**.2022 г., около 18.30 ч., в сухо, ясно и слънчево време, на прав и равнинен пътен участък в гр. К., по бул. „*****“, в посока от изток на запад със скорост 38 км./ч. подсъдимият Х. се движел с таксиметровия автомобил „Р. К.“, с рег.№*****. На задната дясна седалка се намирала свидетелката С.С. И., която пътувала като клиент в таксито.

По същото време по източната пешеходна пътека, намираща се на кръстовището между бул. „*****“ и ул. „П.“, пострадалата П. предприела пресичане на булеварда в посока от север на юг.

Макар да нямало зрителни прегради, които да попречат на подсъдимия Х.

да види пресичащата П., на около 5,8-6 м. южно от северния край на платното за движение настъпил удар между нея и таксито, управлявано от Х..

Контактът между пострадалата П. и лекия автомобил минал през четири фази.

През първата фаза, в зоната на пешеходната пътека и на около 5,8-6 м. южно от северния край на платното за движение настъпил първоначалният контакт между пострадалата П. и лекия автомобил. Този удар бил между лявата част на пластичната облицовка на предната броня на височина 0,40 - 0,50 м. от пътното покритие и долния ляв крайник на пешеходката, който към момента на удара най-вероятно е бил опорен. Ударът в лявата подбедрица предизвикал динамично натоварване и усукване между стъпалото и подбедрицата, причинило счупване на костите на лявата подбедрица и счупване на дясна малкопищялна кост на пострадалата П.. Към този момент надлъжната ос на лекия автомобил, управляван от подсъдимия Х., била успоредна на надлъжната ос на платното за движение – предната му част сочела на запад, а левите му състави се намирали на около 6 м. южно от северния край на платното за движение. Пострадалата П. била с лице на юг, а с лявата страна на тялото си – към предната част на автомобила. Първоначалният контакт между тялото ѝ и автомобила настъпил преди спирането на последния.

Във втората фаза, тъй като първоначалният контакт бил реализиран под масовия му център, тялото на пострадалата П. попаднало върху предната част на автомобила – преден капак и предна лява гредка. При този контакт настъпили най-тежките травматични увреждания за пострадалата П. – черепномозъчна травма. В тази фаза тялото на пешеходката придобило скоростта на движение на автомобила и последвало т. нар. „носене“ на същото.

В третата фаза, вследствие ефективното му спиране, се получила разлика в скоростите на движение между автомобила и тялото на пострадалата П.. Под въздействието на преносната инерционна сила тялото на пешеходката било отхвърлено от автомобила и пропаднало през лявата му страница вляво от него.

В четвъртата фаза тялото на пострадалата П. попаднало върху терена и се установило в южната част на платното за движение. След това

автомобилът, управляван от подсъдимия Х., се установил в местоположението, фиксирано при извършения оглед на пътнотранспортно произшествие.

Свидетелите П.З.-Е. и К.М. (майка и дъщеря, които си били вкъщи), В.П. С. (която се намирала в магазина за цветя в сградата на клиника „Д.М.“) и И.Г.Г. (седнал на външна маса пред сладкарница „И.“, с гръб към бул. „*****“), станали свидетели – в различна степен, на случилото се. Всички те подали сигнал на тел.112, включително свидетелката И. (която била в таксито, управлявано от подсъдимия Х., но не видяла нищо, тъй като си гледала телефона). Това се установява от писмо рег. № 10584р-2016 от 11.07.2022 г. от Дирекция „Национална система 112“, „Районен център 112“ – Бургас и 1 бр. СД (л.35 и л.36 от д.п.).

На местопроизшествието пристигнали дежурни екипи на полицията и на ФСМП – К.. На място подсъдимият Х. бил тестван за употреба на наркотични вещества и алкохол, като и двата теста били отрицателни (л.45–л.46 и л.48–л.49 от д.п.). Бил извършен оглед на пътнотранспортното произшествие и изготвен фотоалбум към него (л.4 – л.6 и л.7– л.18 от д.п.).

Пострадала П. била откарана за оказване на неотложна медицинска помощ в МБАЛ – К., откъдето била транспортирана в УМБАЛ – С. З. заради тежката черепномозъчна травма, тъй като била в кома и с опасност за живота. Въпреки оказаната навременна и специализирана медицинска помощ, на 18.07.2022 г. пострадала П. починала в УМБАЛ – С. З., видно от препис-извлечение от акт за смърт № 645 от 19.07.2022 г. от Община С. З. (л.131 от д.п.).

Видно от удостоверение за съпруг/а и родствени връзки № П248/08.08.2022 г. от Община К. (л.132 – л.133 от д.п.), към 18.07.2022 г. Д.К. П. е имала следните живи родственици – М. П. И. (дъщеря), К. Н. А. (внучка), К.Н.А. (внук), М.М.П. (внучка), П. М. П. (внук), И. П. Ж. (дъщеря), В.С.Ж. (внук) и Д.К.Д. (еднокръвен брат). Според удостоверение за наследници № П-177/08.08.2022 г. от Община К. (л.137 от д.п.), наследниците по закон на Д.К. П. са дъщерите й М. П. И. и И. П. Ж..

Тези фактически констатации, фиксирани и в обвинителния акт, са базирани на досъдебните доказателствени материали, които не си противоречат и комуникират с експертните изводи

Според заключението на съдебномедицинска експертиза на труп № 128/2022 г. от 18.07.2022 г. (л.26 – л.33 от д.п.), при огледа и аутопсията върху трупа на Д.К. П., ЕГН ***** от гр. К. е установено следното: Черепномозъчна травма – кръвонасядане и две разкъсноконтузни рани в лява челнослепоочна област на главата, кръвонасядане на клепачите на двете очи, масивно кръвонасядане на меките черепни покривки, линейно счупване на черепния покрив и основа, кръвоизливи под твърдата мозъчна обвивка и в меките мозъчни обвивки, контузии на мозъка. Гръдна травма – охлузвания и кръвонасядания на гръдния кош, счупване на ребра в лява гръдна половина, масивни контузии на двата бели дроба. Двустранна постконтузионна пневмония. Набиране на течност в двете плеврални кухини. Оток на мозъка и белите дробове. Кръвонасядане на мастната капсула на левия бъбрек. Счупване на долния клон на дясна срамна кост на таза. Кръвонасядания и охлузвания на левия горен и долните крайници. Дълбоки кръвонасядания с отслюяване на кожата и оформяне на травматични джобове на левия долен крайник. Линейно неразместено счупване на главичката на дясната малкопищялна кост. Описаните травматични увреждания са от действието на твърди тъпи предмети и отговарят да са получени при описаното в материалите на досъдебното производство ПТП – блъскане на пешеходец от лек автомобил, като в момента удара пострадалата е била с ляво страничната си повърхност на тялото към автомобила. Причината за смъртта на Д.К. П. е съчетана тежка гръдна и черепномозъчна травма, усложнени с двустранно гнойно възпаление на белите дробове. Всички травматични увреждания са прижизнени. В случая е налице пряка причинно-следствена връзка между получените травматични увреждания при ПТП на 05.07.2022 г. и настъпилия смъртен изход на 18.07.2022 г.

Според заключението на автотехническа експертиза от 10.04.2023 г. (л.100 – л.119 от д.п.) и приложената към същото а мащабна скица: мястото на удара в надлъжно разположение се намира в зоната на източната обособена пешеходна пътека, а в напречно – на около 5,8- 6 м. южно от северния край на платното за движение. Към този момент левите състави на лекия автомобил „Р.” са се намирали на около 5,8-6 м. южно от северния край на платното за движение, като предната част е била ориентирана в посока запад. Пострадалата пешеходка е била разположена с лявата си страна към предната част на процесния лек автомобил с лице, сочещо в посока юг. Механизъм на

ПТП: при посочените пътни условия на 05.07.2022 г. около 18.30 ч. в гр. К., по бул. „*****“, в посока от изток на запад се е движил лек автомобил „Р. К.“, с рег. №*****, управляван от Г. С. Х..

По същото време по източната пешеходна пътека, намираща се на кръстовището с ул. „П.С.“, пешеходката Д.К. П. предприема пресичане на булеварда в посока от север на юг, при което на около 5,8-6 м. южно от северния край на платното за движение стъпва удар между тях, който протича през четири ясно изразени фази: През първата фаза, в зоната на пешеходната пътека и на около 5,8-6 м. южно от северния край на платното за движение настъпва първоначалният контакт между тях, реализиран с лява част на пластичната облицовка на предната броня на височина 0,40 - 0,50 м. от пътното покритие в долен ляв крайник на пешеходката, който към момента на удара най-вероятно е бил опорен. Ударът в лявата подбедрица е предизвикал динамично натоварване и усукване между стъпалото и подбедрицата и това е причинило счупването на костите на лявата подбедрица и счупване на дясна малкопищялна кост. Към този момент надлъжната ос на процесния лек автомобил е била разположена успоредно на надлъжната ос на платното за движение с предна част, сочеща посока запад, като левите състави на автомобила са се намирали на около 6 м. южно от северния край на платното за движение. Пешеходката е била ориентирана с лице на юг – с лявата страна на тялото си към предната част на автомобила. Първоначалният контакт настъпва преди ефективното спиране на автомобила. Във втората фаза, поради обстоятелството, че първоначалният контакт е реализиран под масовия център на тялото на пешеходката, същото е пропаднало върху предната част на автомобила – преден капак и предна лява греда, при което са настъпили най-тежките травматични увреждания. Този механизъм може да обясни черепно-мозъчната травма. В тази фаза тялото на пешеходката е придобило скоростта на движение на автомобила, при което е последвало „носене“ на същото, като под това понятие следва да се разбира период от време, равен на времето на удара при първия контакт. В третата фаза, вследствие ефективното спиране на автомобила, се е получила разлика в скоростите на движение между него и тялото и под въздействието на преносната инерционна сила тялото се отхвърля от автомобила и пропада през лявата му страница вляво от него. В четвъртата фаза пострадалата пешеходна попада върху терена, като се установява в южната част на

платното за движение. Липсват данни за прегазване на пешеходката от автомобила. След така описания механизъм масовият център на процесния автомобил се е установил на местоположението, в което е фиксиран в огледния протокол. Пострадалата пешеходна е откарана за оказване на неотложна медицинска помощ, като на 18.07.2022 г. настъпва смъртта ѝ. Взаимното разположение на участниците в транспортното произшествие – лек автомобил марка „Р. К.“, с рег.№ *****, и пешеходецът Д.К. П. на 72 г. преди и към настъпването на ПТП е отразено на скицата на ПТП. Произшествието настъпва на прав и равнинен пътен участък. Липсват данни в делото за наличие на други участници в движението, както и за наличие на предмети, нарушаващи линията на видимост на водача. В тази връзка следва да се приеме, че водачът на процесния лек автомобил е имал техническа възможност своевременно да възприеме движението на пешеходката по пешеходната пътека. Тъй като произшествието настъпва на прав и равнинен пътен участък при движение на автомобила, при условията на нормална видимост – дневна светлина, следва да се приеме, че водачът е имал техническа възможност да възприеме пешеходеца на повече от 70 м. В определени случаи общата видимост е по-голяма от конкретната, а в други случаи е обратно. В дадения случай конкретната видимост би следвало да е колкото общата видимост – повече от 70м. Скоростта на лекия автомобил „Р.“ преди и по време на удара следва да се приеме, че е възлизала на 10,6 м/сек. = 38 км/ч. Скоростта на движение на пешеходците съобразно пола, годините и темпа на хода се определя от таблични данни. Средната скорост за движение на пешеходката П., съобразена с годините (72 г.), определена от табл. № 1, Приложение 2 от лит.2, възлиза на: -при спокоен ход на пешеходката - $V_p = 1,05$ м/сек. (3,8 км/ч.); -при бърз ход на пешеходката - $V_p = 1,36$ м/сек. (4,9 км/ч.). В зависимост от скоростта на движение на пешеходката, предната част на процесния лек автомобил се е намирала на около 47 – 58 м. преди мястото на удара в момента, в който пешеходката е почнала да навлиза на платното за движение. Тъй като водачът, според показанията на свидетелите, не е намалял скоростта си на движение, същият е възприел възникналата опасност със закъснение. Скоростта му на движение е била съобразена с конкретните пътни условия. Водачът на лек автомобил „Р. К.“, с рег. № *****, е имал техническата възможност да предотврати настъпването на ПТП от момента, в който е имал възможност да възприеме

опасността, като за целта е било необходимо да следи конкретната пътна обстановка и да задейства спирачната система на автомобила при стъпването на пешеходката върху лентите за движение.

Произшествието настъпва в населено място и на пътен участък, в зоната на който липсва пътна маркировка, ограничаваща скоростта на движение. В тази връзка, предвид категорията на превозното средство, следва да се приеме, че максимално разрешената скорост на движение е 50 км/ч. Определената скорост на движение на процесния лек автомобил – 38 км/ч., не е надвишавала тази стойност. При всяка скорост на движение под 92 км/ч., при своевременно възприемане на опасността от водача, произшествието би било предотвратимо.

Основната техническа причина за настъпване на произшествието е закъсняла реакция на водача на възникналата опасност – в случая, навлизането на пешеходката на пешеходната пътека, което най-вероятно е в причинно-следствена връзка с отклоняване на вниманието му от конкретната пътна обстановка. Предвид наличната пътна маркировка преди мястото на удара, следва да се приеме, че в конкретния случай опасността за водача е била от техническа гледна точка предвидима, при което същия е бил длъжен така да подбере скоростта на движение на автомобила, че при поява на опасност – в случая движение на пешеходци по пешеходната пътека, да намали скоростта си, а при необходимост и да спре.

Според заключението на техническата експертиза – протокол № 179/04.08.2022 г.(л.87 – л.97 от д.п.), от представените видеофайлове, записани върху CD-R, марка „Е.“, са извлечени 23 кадъра, от които е изготвен фотоалбум. Не са установени следи от манипулиране на цифровата информация, записана под формата на видеофайлове върху представеното CD-R. Дискът е предоставен от Отдел „Банкова сигурност” на Банка „Т.“, съдържащ кадри от видеоархива на охранителна система, монтирана от външната страна на офис на същата банка, находящ се в гр. К., ул. „П.С.” № **, от 05.**.2022 г.

Окръжният съд е кредитирал изцяло експертните становища и този подход е правилен.

Заключенията са компетентни и мотивирани и съдът ги възприема.

Първостепенният съд правилно е оценил изводимото от

доказателствената съвкупност като подкрепящо направеното от подсъдимия признание на фактите, залежали в обвинителния акт. Възприетата фактическа обстановка се установява по безспорен начин както от направеното от подсъдимия Г. Х. по съответния процесуален ред самопризнание, така и от събраните в хода на ДП доказателства-показанията на свидетелите И. Ж., М. И., К.А., М. П., Д.Д., К. А., С. И., П.Е., К.М., В. С. и И.Г., от заключенията на изготвените по делото експертизи, от приложените по делото писмени доказателства. Доказателствената основа, послужила за възприемане на изведените в обжалвания акт фактически изводи, е правилно оценена от контролираната инстанция, като не се констатира процесуален порок в дейността на съда по формиране на вътрешното му убеждение по фактите, релевантни за обвинението, нито отклонение от принципните положения, установени в чл. 13, чл. 14 и чл. 107 от НПК. Срещу тази дейност на съда не са и отправени никакви възражения.

ПО ПРАВОТО:

Правилно е изведено от контролирания съд, че при приетата по процесния казус фактология несъмнено се установяват съставомерните признаци на престъплението по чл.343, ал.3, б.“б“, вр. ал.1, б.“в“, вр. чл.342, ал.1 от НК. Изложените в мотивите на проверявания съдебен акт съображения в тази насока са подробни, убедителни и споделяеми. Не се и навеждат оплаквания в тази насока.

По делото е несъмнено установено, че подсъдимият Х. е бил водачът на МПС, при фаталния сблъсък с което са причинени несъвместимите с живота телесни увреждания на пострадалата. Той е следвало да има поведение, съобразено с нормативно вмененото задължение на водачите на МПС да спазват правилата за движение. Нарушил е повелата на чл.20, ал.2, изр.2 от ЗДвП, според която водачите са длъжни да намалят скоростта и в случай на необходимост да спрат, когато възникне опасност за движението. Не е намалил скоростта на управляваното от него МПС и не е спрял при възникнала опасност. С оглед несъмнено установеното, че такава опасност е била пресичащата в този момент пътното платно, в зоната на пешеходна пътека пешеходка, подсъдимият не е изпълнил и задължението, установено в чл.119, ал.1 от ЗДвП. При приближаване към пешеходна пътека той е бил

длъжен да пропусне преминаващата по пешеходната пътека пострадала, като намали скоростта или спре. Подсъдимият Х. не е намалил скоростта и не е пропуснал преминаващата по пешеходната пътека Д.К. П.. Това негово поведение е предпоставило настъпването на ПТП, при което са причинени несъвместимите с живота телесни увреждания на П.. ПТП е настъпило на пешеходна пътека, което обуславя правна квалификация на деянието по по-тежко квалифицирания състав на престъплението. Допуснатите от подсъдимия Х. нарушения на ЗДвП са в пряка причинно-следствена връзка с реализираното на 05.07.2022 г. пътнотранспортно произшествие и с последвалия съставомерен резултат- смъртта на П., настъпила на 18.07.2022г.

Първостепенният съд е приложил и съответния материален закон, като е приел, че подсъдимият Г. С. Х. е осъществил от обективна и от субективна страна съставомерните признаци на престъплението по чл.343, ал.3, б.„б“, вр. ал.1, б.„в“, вр. чл.342, ал.1 от НК. На 05.**.2022 г. в гр. К., на кръстовището на бул. „*****“ и ул. „П. П.С.“, при управление на моторно превозно средство – лек автомобил „Р.“, модел „К.“, с рег. № *****, той е нарушил правилата за движение, а именно: чл.20, ал.2, изр.2 от ЗДвП и чл.119, ал.1 от ЗДвП, като не е намалил скоростта и не е пропуснал преминаващата по пешеходната пътека пешеходка Д.К. П. на 72 г. и по непредпазливост е причинил смъртта на П.(настъпила на 18.07.2022г.), а деянието е извършено на пешеходна пътека.

Престъплението е извършено по непредпазливост, при форма на вината небрежност. Подсъдимият не е предвиждал настъпването на общественоопасните последици, не ги е искал. Но той е бил длъжен и е могъл да ги предвиди.

Не се навеждат възражения срещу дейността на окръжния съд по приложението на закона.

ОТНОСНО НАКАЗАНИЕТО:

Следва да се констатира, че не е обсъдено от първостепенния съд, не е и наведено като възражение пред настоящия отсъствието на обсъждане кой е приложимият закон при определянето на наказанието. В чл. 2, ал. 1 от НК е установен основен принцип в наказателното право- за всяко престъпление се прилага законът, който е бил в сила по време на извършването му. В ал. 2 от

същия текст е въведено изключението, явяващо се отклонение от обсъдения по-горе принцип-когато е настъпило по-благоприятно за дееца изменение в закона, се прилага то.

За престъплението по чл.343,ал.3,б.“б“,вр.ал.1,б.“в“,вр. чл.342,ал.1 от НК към инкриминирания момент предвиденото наказание лишаване от свобода е в размер от три до петнадесет години. След изменението с ДВ бр. 76 от 04.08.2023 г е определен по-висок минимален размер на санкцията-пет години, при запазен максимум. Несъмнено е, че законът, който е действал към датата на извършване на престъплението, е по-благоприятен за дееца. В конкретния случай, съгласно чл. 2 от НК следва да се приложи законът, който е действал към момента на извършване на деянието, какъвто подход принципно правилно е приложил първостепенният съд. Тъй като е пропуснал да посочи в присъдата си, че ангажирането на наказателната отговорност на подсъдимия е по обсъдения по-горе ред, в тази част съдебният акт следва да бъде изменен.

Заявените в жалбата оплаквания за несправедливост на наказанията, поради явното им занижаване, са неоснователни.

Контролираният съд правилно е отчел смекчаващите отговорността на подсъдимия обстоятелства-искрено съжаление за случилото се, съдействие за разкриване на обективната истина, което е негово изначално процесуално поведение, чисто съдебно минало, добри характеристични данни, отсъствие на нарушения като водач на МПС /справка за нарушител/водач л.54 от д.п./ Правилно първостепенният съд е намерил отсъствие на негативно характеризиращи подсъдимия данни и наведеното от повереника в пледоариите пред настоящия съд оплакване в тази насока е неоснователно. То е аргументирано с обстоятелства, попадащи в обхвата на нарушението по чл. 20, ал.2, изр. 2 от ЗДвП, за което подс. Х. е признат за виновен. Явяващо се елемент от обективния състав на престъплението, това нарушение не може да бъде двукратно отчитано, чрез възприемането и като отегчаващо отговорността на дееца обстоятелство.

Наказанието от четири години и шест месеца лишаване от свобода е отредено по реда на чл. 54 от НК, под средния размер на предвиденото. В така определения размер то е съответно на установеното по делото относно обществената опасност на деянието и дееца и е годно да обезпечи целите на

чл. 36 от НП. С оглед реда, по който е протекло съдебното производство, при съблюдаване на императива на чл.373, ал.2 от НПК, съдът е намалил наказанието с 1/3-та при условията на чл.58а, ал.1 от НК. На подс. Х. е наложено наказание от три години лишаване от свобода. Определеното му кумулативно наказание лишаване от право да управлява МПС също не е несправедливо занижено, както неоснователно се твърди от обжалващите присъдата страни. Налице е водач с дългогодишен стаж като такъв- почти 41 години към инкриминираната дата. От приложената справка за това се установява, че до инкриминирания по делото момент той не е имал нито едно нарушение на правилата за движение по пътищата, при което не е и санкциониран. Отреденото му най- леко по размер наказание по чл. 37, т. 7 от НК (съобр. утвърденото в съдебната практика тълкуване на чл. 49, ал. 2 от НК) е съобразено и с така установеното негово предходно изключително добросъвестно съблюдаване на правилата за движение по пътищата.

Наведеното от повереника възражение, че липсата на отразени в справката за нарушител отрицателни прояви на подсъдимия като водач на МПС не следва да се тълкува като отсъствие на нарушения, е несподеляемо. При наличните доказателства за това и в съответствие с правилата на чл. 13, чл. 14, чл. 104 от НПК първостепенният съд е приел, че подсъдимият не е санкциониран, тъй като не е реализирал предходни нарушения като водач на МПС. Предложеното от повереника тълкуване на този факт- че подс. Х. е неустановен и поради това ненаказан нарушител, е процесуално недопустимо.

Лишен от правна и житейска логика е и аргументът, че възрастта на подсъдимия повелява наказанието му лишаване от право да управлява МПС да е над определения от първостепенния съд срок, тъй като възрастта на подсъдимия очертава, че след изтичането му *„поради напредналата възраст... подсъдимият би загубил свите качества на шофьор. Искаме увеличение на това наказание, за да не извърши друго нарушение“*. Внимателният анализ на така аргументираното искане очертава то да е за лишаване на подсъдимия от право да управлява МПС завинаги, каквото наказание за процесното престъпление не се предвижда. Отново следва да се обърне внимание, че подсъдимият, в установената по делото негова възраст е деен, работещ член на обществото ни, който за изключително продължителния си стаж като водач на МПС е имал предхождащо деянието безукорно поведение като такъв. Лишаването му от правоуправление за срок,

по- дълъг от определения с първоинстанционната присъда, би имало неоправдано репресивен характер.

В обобщение следва да се заяви, че: съвкупната преценка на индивидуализиращите отговорността на подсъдимия обстоятелства не очертава отстояваната от обжалващите страни теза за очевидна диспропорция между степента на обществена опасност на деянието и дееца – от една страна, и отмереното от ОС- Стара Загора наказание – от друга, която да налага изменението на обжалваната присъда в санкционната ѝ част. В сложната мисловно- логическа дейност по открояване индивидуализиращите отговорността на дееца обстоятелства, и отчитане на конкретната обществена опасност на деянието и дееца и съпоставянето е кое е съответното съобр. чл. 35, ал. 2 от НК наказание, първостепенният съд не е допуснал нарушение, като е отредил едно справедливо по размер, наложено при превес на смекчаващите отговорността обстоятелства разнородно наказание: под средния размер на предвиденото за конкретното престъпление по- тежко наказание- четири години и шест месеца лишаване от свобода и три години(минималното) лишаване на подсъдимия от право да управлява МПС. В съответствие с императива на чл. 373, ал. 2 от НПК наказанието лишаване от свобода е редуцирано по правилата на чл. 58а, ал. 1 от НК и определеното за престъплението наказание от този вид е в размер на три години. В този именно размер комплексната санкция съответства на степента на тежест на извършеното и данните за личността на дееца, както и е достатъчна за постигане на всички цели по чл. 36 от НК. Възражението срещу така определения размер на всяко от включените в комплексната санкция наказание е неоснователно.

Приложението на чл. 55 от НК не може да се обсъжда, поради липса на материалноправните предпоставки за това.

Не е налице нарушение на закона и с приложението на чл. 66 от НК, като изложените от окръжния съд мотиви в тази насока са задълбочени и се споделят и от настоящия съд. Несъмнено са налице формалните предпоставки за прилагането на института на условното осъждане- чисто съдебно минало на подсъдимия, наложено наказание от три години лишаване от свобода. Налице е и специалната предпоставка- обоснован извод, че целите на наказанието могат да бъдат постигнати без ефективно изтърпяване

на по- тежкото по вид наказание. Този извод се формира на плоскостта на генералната и най-вече на специалната превенция, която е водеща при решаване на въпроса за отлагане изтърпяването на наложено наказание. Определеният от съда минимален изпитателен срок е достатъчен за постигане на целите на наказанието и най- вече за превъзпитанието на подсъдимия.

С оглед на постановената осъдителна присъда и в съответствие с императива на чл.189, ал.3 от НПК, правилно в тежест на подсъдимия са били възложени направените по делото разноси, като е осъден да заплати по сметката ОД на МВР – Стара Загора – направените по делото разноси в размер на 1247,85 лв.

В осъществената в пределите на чл. 314 от НПК цялостна проверка на обжалваната присъда, въззивният съд констатира още, че: неправилно на същото основание първостепенният съд е намерил, че подсъдимият Х. следва да бъде осъден да заплати на частните обвинители М. П. И. и И. П. Ж. направените по делото разноси в размер общо на 800 лв.

На първо място следва да се отбележи, че безспорен в съдебната практика е общият принцип, че при законно основание за това разноските се присъждат в полза на правния субект, който ги е направил. Всяка от частните обвинителки е самостоятелна страна в процеса и евентуално направените разноси следва да бъдат отредени самостоятелно за всяка от страните, която ги е сторила. На следващо място следва да се изтъкне, че според регламента на чл. 189, ал. 3 от НПК на възстановяване подлежат само онези разноси, които са „направени“, т.е. заплатени, но не и договорените, но незаплатени такива. От приложените на л. 63 от ДП производство пълномощно и договор за правна помощ се установява частните обвинители да са упълномощили адв. А.Б. да ги представлява по делото *„до приключването му пред всички инстанции“*- пълномощното. Договорено е било общо дължимо от двете частни обвинителки възнаграждение от 800 лв.- договор за правна помощ. Никъде в обсъдените два документа не е отразено това възнаграждение да е било заплатено. Отсъстват и последващи документи (банкови бордера, разписки и т.н.), които да установяват извършено плащане. Действително, в отправената до първостепенния съд молба, с която е заявил невъзможност(собствена и на доверителките си) да се яви пред съда на датата на съдебното заседание, но съгласие то да бъде проведено, повереникът

изрично е поискал присъждане на направените по делото разноси. Първостепенният съд е бил длъжен да констатира, че макар да е сезиран с надлежно искане за присъждане на разноските, то липсва доказателствено установени направени такива от частните обвинители и при отсъствието на едно лимитативните изисквания на чл. 189, ал. 3 от НПК да остави така направеното искане без уважение. Като е постановил обратното, съдът е нарушил закона и в тази част присъдата следва да бъде изменена. Макар настоящият съд да не е сезиран с оплакване в тази насока, то по силата на чл. 314 от НПК той дължи цялостна проверка на присъдата, вкл. и по незаявиени оплаквания, наред с което и е оправомощен да отмени или измени присъдата и в необжалваната част и по отношение на лицата, които не са направили такова искане, ако намери основания за това. В случая не е приложимо ограничението за влошаване положението на обжалващия, установено единствено за подсъдимия.

Пред настоящия съд разноси не се претендират.

С оглед на изложеното, на осн. чл. 337, ал. 1, т. 2 и ал. 3 и чл. 338, във вр. с чл. 334, т. 3 и т. 6 от НПК, Пловдивският апелативен съд

РЕШИ:

ИЗМЕНЯ присъда № 43/13.09.2023 г., постановена по НОХД № 813/2023 г. на ОС- гр. Стара Загора, както следва:

- в частта относно основаниято за налагане на наказание на подсъдимия Г. С. Х., като същото е по чл. 343, ал. 3, б. "б", вр. ал. 1, б. "в", вр. чл. 342, ал. 1 вр. с чл. 2, ал. 1 от НК и

- в частта относно приложението на чл. 189, ал. 3 от НПК, като отменя присъдата досежно присъдените в тежест на подсъдимия разноси в размер на 800 лв. за процесуално представителство на частните обвинители.

ПОТВЪРЖДАВА присъдата в останалата част.

Решението подлежи на протест и обжалване пред ВКС в 15- дневен срок от съобщаването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____